

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА АРХЕТИПІКИ

**АРХЕТИПІКА І ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ:
ІНСТИТУЦІЙНІ ФОРМИ,
МЕХАНІЗМИ ТА ПРАКТИКИ**

**збірник наукових праць
переможців і кращих авторів
Першого міжнародного конкурсу молодих учених**

**КИЇВ
НТЦ «Псіхєя»
2013**

УДК 342:321:316
ББК 67
A94

Схвалено Вченою радою Національної академії
державного управління при Президентові України
(протокол № 202/4-9 від 21 травня 2013 року)

Експертна колегія:

Тетяна Данилова, канд. філос. наук (Київ, Україна);
Володимир Козаков, д-р держ. упр., проф. (Київ, Україна);
Павло Крупкін, канд. фіз.-мат. наук, с. н. с., (Париж, Франція);
Катерина Меркотан, канд. політ. наук (Борне Суліново, Польща);
Валентина Мамонова, д-р держ. упр., проф. (Харків, Україна);
Андрій Мартинов, д-р іст. наук, с. н. с. (Київ, Україна);
Людмила Приходченко, д-р держ. упр., проф. (Одеса, Україна);
Олена Шибанова-Росенко, канд. екон. наук, проф.
(Лондон, Велика Британія; Твер, Росія).

A94

Архетипіка і державне управління: інституційні форми, механізми та практики [Текст] : збірник наукових праць переможців і кращих авторів Першого міжнародного конкурсу молодих учених ; Київ, 24 травня 2013 р. / за ред. Е. А. Афоніна, Г. Л. Рябцева. – К. : НАДУ, 2013. – 112 с.

ISBN 978-966-95379-6-6

До збірки увійшли статті переможців і кращих авторів Першого міжнародного конкурсу молодих учених, фінал якого пройшов у рамках Четвертого теоретико-методологічного семінару за міжнародною участю «Архетипіка і державне управління: інституційні форми, механізми і практики» (22-26 травня 2013 р., Київ, Україна).

УДК 342: 321: 316
ББК 67

© Українська школа архетипіки, 2013

ISBN 978-966-95379-6-6

ЗМІСТ

До читача

<i>Марина БІЛИНСЬКА</i>	5
<i>Сергій КОТОВ-ДАРТІ</i>	6

Теорія та історія державного управління, державної служби та місцевого самоврядування (архетипна парадигма)

<i>Ігор РЕШЕВЕЦЬ</i> . Архетипна парадигма в політико-адміністративному менеджменті	7
<i>Марина СТАРОВА</i> . Проблеми морально-етичної поведінки лідера в колективі: архетипна парадигма	17
<i>Олександр ЧАБАН</i> . Архетипні та соціокультурні основи корупційної поведінки в українській дійсності	25

Механізми державного управління, державної служби та місцевого самоврядування (архетипна парадигма)

<i>Олена БУЛКІНА</i> . Архетипні особливості здійснення політичної професійної діяльності	34
<i>Степан ГАЛИЧ</i> . Політичні вибори в Україні: архетипний підхід	41
<i>Юрій ГУБАРЄВ-ЗОЛОТУХІН</i> . Маніпулювання масовою свідомістю	51
<i>Сергій ДОРОШЕНКО</i> . Державно-приватне партнерство як наслідок архетипіки в державному управлінні	59
<i>Альберт ЗЕЛЯК</i> . Комунікації в публічній сфері та їх архетипіка	67
<i>Надія ПАВЕЛКО</i> . Архетипна природа державної аграрної політики України	74
<i>Аліна ПОМАЗА-ПОНОМАРЕНКО</i> . Механізм збалансування та державної підтримки реалізації інтересів у сфері земельно-орендних відносин: архетипна природа	81

Проблеми планування розвитку територій (архетипна парадигма)

<i>Віталій ОМЕЛЬЯНЕНКО</i> . Управління процесами створення регіональної екосистеми інновацій з урахуванням особливостей інституційних архетипів	90
<i>Юлія ЧЕРКАСОВА</i> . Планування територій суспільного з значення в житлових районах (архетипний підхід)	97
<i>Євген ЮРЧЕНКО</i> . Збереження архетипу територій при плануванні і забудові населених пунктів	104

Українська школа архетипіки	110
-----------------------------------	-----

TABLE OF CONTENTS

To the reader

<i>Maryna BILYNSKA</i>	5
<i>Sergej KOTOV-DARTEY</i>	6

Theory and history of public administration, state services and local self-government (archetypical paradigm)

<i>Igor RESHEVETS</i> . Archetypical paradigm of the political administration management.....	7
<i>Marina STAROVA</i> . The problems of ethical behavior of a leader in the group: the archetype paradigm	17
<i>Alexander CHABAN</i> . Archetypical and socio-cultural foundations of corruptive behavior in the Ukrainian reality	25

Mechanisms of public administrations, services and local self-government (archetypical paradigm)

<i>Helen BULKINA</i> . Archetypical peculiarities of professional political activity implementation.....	34
<i>Stepan GALYCH</i> . Political elections in Ukraine: archetypical approach.	41
<i>Yuriy GUBAREV-ZOLOTUKHIN</i> . Mass consciousness control.....	51
<i>Sergey DOROSHENKO</i> . Public-Private Partnership (PPP) as a consequence of archetypical patterns in the state administration	59
<i>Albert ZELYAK</i> . Communications in the public sphere and their archetypical patterns.....	67
<i>Nadiya PAVELKO</i> . Archetypal nature of state agricultural policy in Ukraine.....	74
<i>Alina POMAZA-PONOMARENKO</i> . Balancing and state support mechanism for realization of interests under in land lease relations: archetypical nature	81

Development problems in planning of territories (archetypical paradigm)

<i>Vitaliy OMELIANENKO</i> . Administering the processes of regional ecosystem innovations creation considering the peculiarities of institutional archetypes	90
<i>Juliya CHERKASOVA</i> . Planning of territories of public value in residential areas (archetype approach)	97
<i>Evgenii YURCHENKO</i> . Planning and development of residential areas preserving the territorial archetypes	104

Ukrainian school of archetypes	110
---	-----

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ, ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (АРХЕТИПНА ПАРАДИГМА)

УДК 316.422

Олена БУЛКІНА

слухач магістерської програми

*Національної академії державного управління при Президентові України
(Київ, Україна)*

АРХЕТИПНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Досліджено архетипи політичних діячів та використання архетипних характеристик як складових їх професійної діяльності. Показано взаємозв'язок архетипу й базових засад професійної політичної діяльності як з теоретичної, так і з практичної точок зору, при цьому акцентовано увагу на розкритті важливості таких компонентів архетипу, як етичне, мета та принципи діяльності.

Ключові слова: архетип, політична діяльність, служіння.

Сучасність потребує політичних діячів нового покоління, управлінців, здатних не лише розібратися із складовими політичної арени, ухвалювати ефективні рішення, а ще й давати адекватну оцінку собі. Це означає, що існує відповідь на питання, хто і який я є, якою є моя мета.

Залежно від наданих відповідей та подальшої їх реалізації і формується образ політика у суспільстві. Це складний багатогранний процес, який вимагає відповідної професійної освіти (навчання) й не оминає застосування архетипного менеджменту.

Постановка проблеми. В умовах трансформації політичних, економічних та соціальних відносин у сучасній Україні особливого значення набувають питання підготовки нових кадрів державних і політичних діячів. Цю проблему неодноразово піднімали як Президент України у найважливіших стратегічних документах, що визначають пріоритетні напрями розвитку українського суспільства та формування майбутніх політичних лідерів, так і вчені і теоретики у своїх дослідженнях. При цьому ефективність рішення поставлених завдань значною мірою залежить від управлінської компетентності, професіоналізму й організаційної культури керівників різних рівнів, які були б здатні підняти державу на нові, більш високі ступені розвитку, забезпечувати країні лідерські позиції.

Зростання складності державних та управлінських завдань, які вирішуються сучасним суспільством, формування нових систем і типів управління, активізація теоретичних і практичних розробок та рішень в управлінській сфері визначають

важність розвитку управлінської компетенції в умовах зміни парадигми бачення суспільством політичних діячів.

Проаналізувавши останні дослідження і публікації, можна стверджувати, що дослідженню архетипів у вітчизняному науковому полі приділяють значну увагу Е. Афонін, Т. Вакулова, О. Донченко, Л. Кочубей, О. Крутій, О. Пелін, О. Романенко, Ю. Шайгородський, В. Шедяков. Однак слід виділити не вирішені раніше питання, зокрема стосовно політичних аспектів архетипу, можливостей використання цих архетипних форм у професійній політичній діяльності.

Метою цієї статті є дослідження формування архетипів українських політичних діячів та використання архетипних характеристик як складових професійного напрямку їх діяльності.

Виклад основного матеріалу. Термін «архетип» складається з двох частин і має в своїй основі два давньогрецьких поняття: *arche*, що означає першооснова, і *typos* – образ, тобто цим терміном позначається, символізується якийсь первісно освоєний (або засвоєний) образ (явище чи феномен), сутність якого полягає в тому, що він є одночасно і процесом, і переживанням цього процесу. К. Г. Юнг, який є класиком теорії несвідомого і визнаним розробником фундаментального поняття архетипу, у своїх роботах проводить чітке розділення між наступними поняттями:

— «успадкованими виразами» – тобто розумінням архетипу як простого забобону;

— «інстинктивними виразами» – тобто певними фізіологічними стимулами, що сприймаються нашими органами почуттів.

Водночас він переконливо доводить, що існує певна межа між «інстинктами» й «архетипом», яка виражається в тому, що вищезгадані фізіологічні стимули проявляють і виявляють свою присутність лише через символічні образи. Саме ці прояви і є власне тим, що Юнг називає архетипами.

Актуалізує проблему формування політичних діячів нового зразка і сучасний стан управлінських ресурсів України. Різно відчувається недостатність кваліфікованих кадрів, існує невідповідність існуючої управлінської ланки цілям, які стоять перед державою.

Сучасна ситуація потребує достатньо високого рівня професійної компетенції керівників, сукупності розвинутих лідерських якостей та особливих особистих здібностей. У цій ситуації зростає потреба як у підготовці кадрів, так і в безперервному розвитку професійних якостей, систематичному підвищенні особистої кваліфікації політиків.

Управлінці повинні володіти не тільки сучасними професійними знаннями у сфері управління й політики, певними вміннями та навичками, але і бути готовими і здатними застосовувати їх у політичній ситуації, що швидко змінюється. Фахівці нової формації мають володіти необхідними компетенціями для ухвалення грамотних політичних рішень. Такі фахівці потрібні на всіх рівнях управління – від організацій усіх форм власності і місцевого рівня управління до вищих органів влади, відповідальних за формування та реалізацію державної політики.

Однак ринок освітніх послуг не здатен повною мірою задовольнити цей запит. Існуючі сьогодні системи підготовки як за формою, так і за змістом не завжди відповідають потребам суспільства.

Сьогодні система підготовки управлінських кадрів багато в чому не відповідає соціальним реаліям, вона є недосконалою та фрагментарною. Повністю втрачено досвід допрофесійного етапу формування управлінських компетенцій; підготовка почитається на рівні професійної освіти, коли вже значно важче формувати дійсно інноваційного та креативного діяча.

Усі ці процеси та тенденції роблять соціально значущим засвоєння нових моделей підготовки управлінців. Підготовка повинна починатися вже у системі середньої загальної освіти, що надає можливість раннього виявлення управлінських здібностей і розвитку управлінських компетенцій особистості, сприятиме розвитку її комунікативних і лідерських якостей, формуванню вміння творчо перетворювати соціальну дійсність.

Але також не можна повністю покладати відповідальність на систему освіти, на інституції підвищення кваліфікації. Важливу роль має відігравати потреба самого фахівця відповідати на виклики політичної сучасності, тренувати здатність відбивати удари.

Значна цікавість учених, політиків і практиків до проблематики компетенцій у цілому й управлінських компетенцій зокрема, актуальність цього питання і разом з тим невирішеність завдань підштовхують до розгляду рішення питання з точки зору, далекої від політичного аналізу, а саме – потрібен аналіз існуючого кадрового забезпечення політичних діячів як ремісників, а процесу їх роботи – як ремесла.

Якщо в основу вирішення проблем покласти не зовнішні чинники, а людський потенціал, спрямувати увагу на розкриття внутрішніх ресурсів, то може статися перехід від ремесла до мистецтва: мистецтва управління, мистецтва комунікації, ставлення до себе і до якості своєї роботи як до експоната, який предстане перед мільйонами, який або має досягти успіху, або бути приреченим на провал, який незалежно від результату залишиться нащадкам.

Що мається на увазі?

«Ремесло – мелкое ручное производство, основанное на применении ручных орудий труда, личном мастерстве работника, позволяющем производить высококачественные, часто высокохудожественные изделия» [2, с. 670].

Розглянемо модель Верховної Ради України вже у підкоригованому на сьогодні існуванні.

Ручне виробництво – це написання законопроектів, дослідження, обговорення, голосування. Воно засновується на майстерстві – спеціальній освіті, знаннях, аналізі. Високоякісні вироби – закони, в які не буде потреби через місяць вносити зміни, виправляти в них орфографічні помилки.

Ремесло виникає з початком виробничої діяльності людини. Коли народні обранці ставлять свою діяльність як фактор забезпечення особистих або ж паралельних виробничих завдань, виникає право говорити про них як про ремісників і ґрадувати ремесло за формами (табл. 1).

Як можна побачити з таблиці, з виникненням ремесла на замовлення й, особливо, на ринок пов'язуються поява та розвиток міст як ремісничо-торгових центрів.

Домашнє ремесло нерідко називають домашнім виробництвом (тобто, виробництвом не сільськогосподарської продукції), ремесло на замовлення та на ринок – кустарною промисловістю.

Види ремесел та їх прояв у парламентській діяльності

Види ремесел	У творчості	Реальність	Моя ідеальна модель
Домашнє	в умовах натурального господарства	сімейна спадкоємність крісел; забезпечення сімейних потреб	сім'я – це народ; відповідно, ремесло для сім'ї та в її інтересах
На замовлення	в умовах розпаду натурального господарства (необов'язкова умова для політичного ремесла)	бізнес-замовлення на закони	можливо, під час ухвалення Закону України «Про лобістську діяльність»
Для ринку	для матеріального забезпечення та розвитку (популяризації)	продаж держави у міжнародних масштабах знову ж таки для матеріального забезпечення	реагування на світові процеси, ратифікація міжнародних угод

Як би не намагалися політичні діячі здаватися компетентними, не здійснивши переходу від образу до змісту, вони ризикують називатися кустарями, якими в «русской статистической литературе нередко именовались все ремесленники XIX–XX вв.» [5, с. 121].

Більшою мірою ремесло зберігається в слабко розвинених країнах. Однак і тут відбувається його витиснення фабрично-заводською промисловістю в результаті індустріалізації цих країн. Україна теж могла б «нав'язувати свою продукцію іншим країнам», якби більш чітко визначила цілі інноваційного розвитку політико-промислового процесу, більш чітко забезпечила б проникнення демократичних і гуманістичних принципів державного управління.

При презирстві греків до ремісничої праці, яка визнавалась не гідною вільної людини, ремесло як постійна професійна діяльність було справою дуже обмеженого контингенту осіб, якщо не рахувати рабів, які входили до складу дому.

Дійсно, не кожному можна стати народним депутатом, а ставши – виконувати відповідні функції. Хіба хтось звертає увагу на чиєсь презирство та незадоволення?

Просто вибір – бути обраним і трудитися на благо усього народу, хай і як раб, поставлений рукою господаря (народу), – вибір гідних.

Як висновок відмічаю, що пропозиція модернізації управлінської компетентності – це перехід від вивченого, налагодженого, продуктивного ремісництва, що охоплює всі необхідні для цього сфери для створення процесу мистецтва.

«Искусство – (от церк.-слав. *искусъство*; лат. *experimentum* – опыт; ст.-слав. *искоушь* – опыт, реже истязание, пытка) – образное осмысление действительности; процесс или итог выражения внутреннего или внешнего мира творца в (художест-

венном) образе; творчество, направленное таким образом, что оно отражает интересующее не только самого автора, но и других людей» [1].

Термін «мистецтво» може застосовуватися у різних значеннях: процес використання таланта, твір обдарованого майстра, споживання творів мистецтва аудиторією, а також вивчення мистецтва (мистецтвознавство).

Управлінська компетентність політика – це талант політичного діяча, який вимагає постійного надихання та підтримки, як з боку партії, так і з боку народу, суспільства, громади. Закони мають ухвалюватися такої якості, щоб називатися твором, щоб використовуватися усією цільовою аудиторією. А це стає можливим лише за умови тривалого, а не швидкого й неякісного обговорення з експертами та громадянами країни, повного узгодження у Комітетах Верховної Ради України, а тільки потім – подальшого розгляду та голосування у сесійній залі.

Досвід зарубіжних країн з досвідом демократичної розбудови (США, Англія, Канада, Франція, Німеччина) свідчить про обраний механізм (стандарт) ухвалення законопроектів, у тому числі тимчасовий.

Наприклад, у Конгресі США законопроект може ініціювати будь-який член будь-якої з палат, але перед підписанням у Президента, який, у свою чергу, може застосувати право вето, він має пройти «фільтрацію» профільного комітету Палати, пройти у самій Палаті дебати та голосування, перейти в разі позитивного вирішення в іншу Палату (також комітет, дебати та голосування) й у комітет двох палат. Обов'язковою вимогою є досягнення згоди двох палат. Слід зауважити, що робота Палати представників є гнучкою, може змінюватися, на відміну від Сенату, де правила є незмінними, однак законодавча процедура не зазнає при цьому обмежень.

В Україні потрібні посилення професійної підготовки законотворців і висування справедливих вимог до всіх законопроектів як від влади, так і від опозиції.

Будь-який розвиток якостей є неможливим без їх вивчення, дослідження, аналізу, без здійснення наукової роботи або безперервної взаємодії з ученими, яка передбачається у взаємодії практикуючих управлінців з ученими, забезпеченні доступу до проведення досліджень та готовності до застосування експериментальних схем управління.

Як наслідок можна відмітити, що внутрішній перехід політичного діяча до принципово інших бачень свого призначення, до якісного не тільки з точки зору «матеріальних», так би мовити, закріплених кваліфікаційних вимог, але і до морального рівня, спрямовує фокус уваги на нове бачення держави в цілому, а також на відображення цих потреб у суспільстві.

І може вже не будуть утопічними у нашій сучасності ідеї Платона, Конфуція, Лікурга, Августина Блаженного?

Учення про моральність (етика) та вчення про державу (політика) у Платона є нерозривно пов'язаними: держава є подібною до людини, а людина – до держави; чесноти людини мають бути притаманні державі. Тому особа може бути моральною лише у правильно організованій державі, а остання має бути «прообразом людини».

Суспільно-політичним питанням Платон присвятив два найбільш ґрунтовних своїх твори – довго розроблюваний трактат «Держава» і твір «Закони», який від написав уже у глибокій старості, в час мудрості. Платон мав задум пов'язати полі-

тику з психологією у такий спосіб: трьом частинам душі (мудрій, вольовій та бажачій) відповідали три людських чесноти – мудрість, мужність і почуттєвість. Відповідно до них існували три державних стани: правителів-мудреців, воїнів та ремісників-землеробів.

Тому, можливо, доречно буде запровадити відповідну класифікацію моральних (етичних, духовних, ін.) вимог до відповідних політичних діячів і посадовців, так би мовити, градацію обов'язкових моральних якостей до відповідних посад, коли займатися політичною діяльністю будуть лише здатні на це. Політична еліта у контексті архетипіки повинна усвідомлювати, що держава має перебувати в безупинному діалозі зі своєю та світовою історичною пам'яттю і сучасністю, з великими культурами минулого й сьогодення.

Тоді політик, діяч не буде споживати, використовувати своє становище для задоволення власних потреб, а буде служити, як одні служили Царю, Вітчизні, коли Честь вважається найвищою над усе, як інші служать Богові, де Любов – у всіх діях.

Конфуцій говорить про державу як про продовження сімейних традицій, де правитель виступає в ролі благородного патріарха, який справедливо і з любов'ю дбає про своїх підданих.

Це показує, що добі античності глибоко притаманне надособистісне сприйняття держави, що ґрунтується на основних загальнолюдських цінностях, які в усі часи були природними і зрозумілими для кожного, таких як благо, спілкування, справедливість.

За Н. Макіавеллі, відносини між правителем і підданими, що спираються на страх і любов останніх, і є державою. Згодом такий підхід, в основі якого лежать міжособистісні і міжгрупові відносини протистояння, набуває значного поширення в західноєвропейському розумінні держави. Але що є первинним для наслідків? Те, що закладено у сім'ї, суспільстві, проектується під час здійснення діяльності.

Щодо діяча давньої Спарти Лікурґа (VIII–VII ст. до н.е.), то він, будучи царем, здійснював політичні реформи, спрямовані на досягнення соціального миру в громаді спартіатів, переконував громадян відмовитися від володіння землею на користь держави, видавав закони, що забороняли жити у розкоші, увів в ужиток поняття «рівність».

Аврелій Августин Блаженний (354–430), християнський ідеолог і представник західної патристики, в роботі «О граде Божієм» стверджував, що будь-яке насильство є наслідком гріховної зіпсованості людини, воно заслуговує на зневагу. Гріховність державно-правового життя в «граді земному» визначається пануванням людини над людиною, жадобою до наживи. Визнаючи неминучість встановлення державної влади, він критикував імперські спрямування Риму, бездуховність державного устрою та споживацький характер римської цивілізації.

З позицій моральності політики він дає нове тлумачення античних політичних термінів – несправедливого правителя (а також несправедливий народ) він іменує тиранами, несправедливу аристократію – клікою, а державу без права – загиблою. Римському «граду земному» він протиставляв «град Божий», заснований на любові до Бога, хоча і визнавав компроміс праведників із «земним світом».

Чи можливі будь-які угоди із совістю, компроміси з моральністю? Кожен відповідає за себе. На жаль, моральний закон не може бути чимось, нав'язаним лю-

дині ззовні, оскільки це її вибір – приймати його чи ні. Моральний закон відтворює певне психічне явище. Як регулятор вчинків моральний закон відповідає наперед сформованому образу поведінки, що є архетипним за своєю сутністю, глибоко вкоріненою в людській природі.

Головне питання особистості – це питання сенсу людського або свого буття. Держава – це вид людського буття, від реалізації якого повністю залежить її якість. У сучасних державах, де проголошується верховенство права, закладено визначення регулятора відносин за допомогою законів, але втрачено величезну сферу людських відносин як моральних, без яких є неможливим ухвалення загальнодержавних, суспільно значущих рішень, які приносять благо та добро.

Висновок. Відкинувши мріяння про ідеальність, можна відмітити, що головним у розвитку управління має стати наголос на людський ресурс, на формування та розвиток моральних, вольових якостей, на перехід до етичного лідерства і політичної діяльності. Кожен, хто бажає зватися політичним лідером, повинен тримати в пам'яті трактування, що Мистецтво – це вміння, яке здатне визвати захват, і завжди мати свої аргументи на користь цього твердження, тому що мистецтво не ставить за мету матеріальну наживу на слабкостях і недоліках інших, воно покликано служити потребам, заповняти необхідні порожнини душі.

Список літератури

1. Аристотель. Метафизика / Аристотель ; пер. с греч. А. В. Кубицкого. – М. : ЭКСМО, 2008. – 608 с.
2. Виноградов В.В. История слов : Ч. 3. / В.В. Виноградов. – М. : Институт русского языка РАН, 1999. – 1138 с.
3. Иллюстрированный энциклопедический словарь Ф. Брокгауза и И. Ефрона [Соврем. версия]. – [М. : Эксмо, 2006]. – 959 с. : ил., [16] л. цв. ил.
4. Кант И. Критика чистого разума / И. Кант ; пер. с нем. Н. Лосского. – М. : ЭКСМО, 2009. – 739 с.
5. Конституции зарубежных государств: Великобритания, Франция, Германия, Италия, Соединенные Штаты Америки, Япония, Бразилия : учеб. пособие / [сост. сб., пер., авт. введ. и вступ. ст. В.В. Маклаков]. – М. : Волтерс Клувер, 2010.
6. Основи вітчизняного парламентаризму : підруч. / за заг. ред. В. А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2011. – 466 с
7. Платон. Держава / Платон ; [пер. з давньогр. Д. Коваль]. – К. : Основи, 2000. – 355 с.
8. Спиноза Б. Избранные произведения : в 2 т. / Бенедикт Спиноза. – М. : Госполитиздат, 1957. – 1362 с.
9. Харитонович Д. Э. Ремесло. Цехи и миф / Д. Э. Харитонович // Город в средневековой цивилизации Западной Европы : т. 2. – М. : Наука, 1999. – С. 118-124.
10. Юнг К.Г. Символы трансформации / Карл Густав Юнг ; [пер. англ.]. – М. : АСТ ; АСТ-Москва, 2009. – 732 с.

Helen BULKINA

Master's student

*National Academy of Public Administration at the President of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

ARCHETYPICAL PECULIARITIES OF PROFESSIONAL POLITICAL ACTIVITY IMPLEMENTATION

The article analyzes the archetypes of political leaders and usage of the archetypical characteristics as integral parts of their professional activity. It demonstrates the interrelation between the archetype and the fundamentals of professional political activity both from the theoretical and practical points of view. There is an emphasis on explaining the importance of such basic components of an archetype as ethnicity, purpose and main principles of action.

Keywords: *archetype, political activity, ministry.*

УДК 316.454.33

Степан ГАЛИЧ

*слухач магістерської програми за спеціальністю «Публічне адміністрування»
Харківського національного економічного університету
(Харків, Україна)*

ПОЛІТИЧНІ ВИБОРИ В УКРАЇНІ: АРХЕТИПНИЙ ПІДХІД

Проаналізовано засади становлення демократії та політичних технологій у світі; визначено найбільш притаманні українському суспільству архетипи політичної влади; досліджено закономірності впливу лідера на суспільство в контексті архетипного сприйняття дійсності; запропоновано архетипну модель асиміляції та акомодатії політичних сил до загальних потреб соціуму.

Ключові слова: *політичні вибори, модель взаємодії, політичні технології, архетипи управління, архетипи лідера.*

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними задачами. На тлі зростання конкуренції між політичними силами як в Україні, так і в світі все більш своєчасним та актуальним стає питання політичного лідерства й удосконалення політичних технологій, що використовуються під час проведення передвиборчих кампаній. Проблема політичного лідерства в Україні розгортається на теренах підвищеного негативізму народу у ставленні до влади, сумнівної легітимності діючого уряду, електорального нігілізму.

Політичні технології дедалі більше набувають ринкових ознак, поступово політичні вибори перетворюються на «товар», а передвиборчі агітації – на вдалі маркетингові кампанії. Політичні лідери з метою забезпечення широкого кола еле-